

Grundejerforeningen Femmøller Strand

Sendes pr e-mail til:

Knud Stæhr Pedersen, ksp@kspactica.dk

Kystdirektoratet

J.nr. 2026 - 29070

Ref. makch

Den 25. februar 2026

Afslag til sauna inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at opstille en sauna inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen Fuglsøvej 3a, 8400 Ebeltoft, matr.nr. 1z Lyngsbækgård Hgd., Dråby, Syddjurs Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1 og 5, jf. § 15, til det ansøgte.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Grundejerforeningen ved Femmøller Strand ønsker at opstille en sauna på ovennævnte ejendom – et offentligt areal ejet af Syddjurs Kommune. Ejendommen ligger ud til Lyngsbæk Strand nordøst for Ebeltoft. Ejendommen er bebygget med en bygning, der fungerer som kiosk/isbod, betegnet "Molsboden". Isboden ligger i tilknytning til et parkeringsareal. Saunaen ønskes opsat herved.

Ansøger beskriver projektet således:

Sidste år blev Grundejerforeningen Femmøller Strand's 75-års jubilæum behørigt fejret i forbindelse med foreningens Generalforsamling. Foreningen blev dannet af byens grundlægger Eigil Fischer der for mere end 100 år siden havde en vision om at skabe en unik ferieby. Den første masterplan for en ferieby i Danmark blev manifestationen af hans vision med stærk inspiration fra ikke mindst et længere ophold i Spanien.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

I dag er det såvel en ferieby med en helt særlig historik som en levende landsby. Grundejerforeningen forener disse aspekter og er den organisatoriske ramme for at udvikle området for både helårsbeboere som sommerhusejere.

Grundejerforeningen har etableret en meget velbesøgt badebro som praktisk håndteres af et laug, understøtter sommeraktiviteter på festpladsen med musik i teltet og markedsdage, arbejder for fremme af områdets biodiversitet i kobling til rekreative muligheder mm.

Kort sagt en meget aktiv civilsamfundsaktør med et bredt virke funderet i foreningens bestyrelse som igen er sammensat af både helårsbeboere som sommerhusejere.

Hvorfor en mobil sauna ved isboden i Femmøller Strand er en fantastisk idé

Forestil dig en vinterdag ved Femmøller Strand. Kulden bider, havet damper, og midt i det hele står en lille gruppe mennesker og griner, snakker og deler et øjeblik, der både varmer kroppen og fællesskabet. En mobil sauna kan blive præcis dét – et nyt samlingspunkt, der løfter livskvaliteten og styrker vores lokale kultur samt øger området attraktivitet.

Et løft til livskvalitet og velvære

En sauna ved stranden er ikke luksus. Det er et nyt mødested. Det er sundhed, velvære og mental ro i hverdagen. Kombinationen af varme og havdyp er dokumenteret gavnlig for:

- *Stressreduktion*
- *Kredsløb og immunforsvar*
- *Søvnkvalitet*
- *Mental sundhed*

Det er en gave til både fastboende og besøgende – et lille åndehul, der gør hverdagen rigere.

Et endnu stærkere fællesskab

Femmøller Strand har allerede en stærk tradition for frivillighed og lokalt engagement. Badebrolauget er et levende bevis på, at det lokale civilsamfund her kan løfte i flok når behovet opstår. En mobil sauna bliver endnu et projekt, der samler mennesker på tværs af alder, baggrund og interesser.

Saunaen kan blive et naturligt mødested:

- *Efter vinterbadning*
- *Efter en gåtur i Mols Bjerge*
- *For naboer, der vil mødes uformelt*
- *For sommerhusgæster, der vil lære området at kende*

Det er fællesskab i praksis – ikke bare i ord.

En levende lands- og ferieby året rundt

Femmøller Strand har en unik placering mellem hav og bakker, og området har potentiale til at være endnu mere levende hele året. Byen rummer i forvejen (mod alle odds) en helårsåben købmand, to helårsåbne caféer og det legendariske Hotel Molskroen.

En mobil sauna skaber øget aktivitet i de stille måneder og giver området omkring isboden et nyt liv i vinterhalvåret og øget attraktivitet i resten af året.

Det er en måde at:

- *Tiltrække flere besøgende uden at belaste naturen*
- *Skabe helårsoplevelser*
- *Understøtte lokale erhverv og turisme*
- *Give området et moderne, men naturforankret tilbud*

Saunaen bliver et symbol på en ferieby, der udvikler sig med omtanke og kreativitet.

Forankret i historik og kulturarv

Femmøller Strand og Mols Bjerger er gennemsyret af kulturhistorie – fra møllerne i Femmøller til sommerhuskolonierne og de gamle badetraditioner. En sauna ved stranden er ikke et brud, men en naturlig forlængelse af den kulturarv.

Vi bygger videre på:

- *Traditionen for et aktivt friluftsliv*
- *Havets store betydning for lokalsamfundet*
- *De klassiske nordiske bade- og saunakulturer*
- *Den stærke lokale identitet som hersker i Fishers Ferieby*

Det er moderne, men dybt forankret i vores historie.

Et projekt, der viser styrken i civilsamfundet i Femmøller Strand på tværs af generationer.

At Grundejerforeningen og Bådebro lauget går sammen om dette projekt, sender et stærkt signal:

Her tager vi ansvar for vores område. Her skaber vi noget sammen.

Det bliver en fortælling om et lokalsamfund, der kan og vil. Det er vist igen og igen i mere end 75 år.

Konklusion

En mobil sauna ved isboden i Femmøller Strand er meget mere end et varmt rum. Det er et projekt, der:

- *Øger livskvaliteten*
- *Styrker fællesskabet*
- *Fremmer sundhed og velvære*
- *Skaber helårsaktivitet*
- *Respekterer og viderefører kulturarven*

Foto fra google maps af Molsboden og området omkring den. Saunaen ønskes opstillet ved den grønne markering, søværts træet.

Placering af sauna vist på foto fra terræn. Indsendt af ansøger.

Billeder af sauna fra producentens produktblad. Indsendt af ansøger.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Natura 2000

Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet heller ikke foretaget en nærmere vurdering af dette forhold.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter naturbeskyttelseslovens §65b, stk. 5 kan der meddeles dispensation til placering af mindre faciliteter langs stranden for klubber, foreninger og institutioner som f.eks. omklædningsfaciliteter, skure til opbevaring af udstyr, bålhytter, sheltere og lign., på betingelse af at de nævnte faciliteter opføres i tilknytning til eksisterende anlæg som for eksempel en parkeringsplads eller vejnedkørsel, og at arealet er omfattet af en lokalplan, der giver mulighed for opførelse af et nærmere bestemt antal bygninger og anlæg. Efter praksis meddeles alene dispensation til anlæg til brug for foreninger og klubber med tilknytning til havet og kysten, f.eks. roklubber, sejlkлубber, lystfiskerforeninger og kajakklubber og lignende eller til brug for institutioner, skoleklasser mv.

Kystdirektoratet vurderer, at ansøger ikke er en sådan forening med tilknytning til kyst og hav, hvorfor bestemmelsen alene af denne grund ikke finder anvendelse. Dertil kommer, at området ikke er omfattet af en lokalplan, hvilket også medfører, at bestemmelsen ikke finder anvendelse.

Sagen skal derfor vurderes efter den almindelige restriktive dispensationsbestemmelse i naturbeskyttelseslovens §65b, stk. 1, hvorefter der kræves et særligt tilfælde for at der kan dispenseres.

Kystdirektoratet vurderer, at der ikke foreligger et sådan særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation. Der lægges vægt på, at forbuddet mod tilstandsændringer af de strandbeskyttede arealer specifikt angår bygninger, og at en saunabygning som den ansøgte fremstår markant i kystlandskabet, uanset at den placeres ved den eksisterende bygning og parkeringsplads og tæt ved en større vej. Det taler yderligere imod en dispensation, at brugen af saunaen vil få de omkringliggende arealer til at fremstå med et ændret præg.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til opstilling af saunaen som ansøgt.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse". Kystdirektoratet bemærker, at afslaget er meddelt af andre årsager.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
Kystdirektoratet
makch@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Syddjurs Kommune, syddjurs@syddjurs.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings, Syddjurs, dnsyddjurs-sager@dn.dk
- Friluftsrådet centralt: fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Østjylland, oestjylland@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Syddjurs, syddjurs@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, nbu_jyl@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15 a og 15 b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65 b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.